

Máte problém? Prenájom a predčasná penzia

Ako získam späť zaplatené zálohy?

? Som starobný dôchodca a prenajímam nehnuteľnosť. Platím daň z príjmu a od januára 2011 som začal ako prenajímateľ - fyzická osoba platiť zálohy na zdravotné poistenie. Povinnosť prenajímateľov nehnuteľností platiť odvody na zdravotné poistenie je však od mája 2011 zrušená. Ako mám teraz od Všeobecnej zdravotnej poisťovne získať späť zaplatené zálohy?

VLADIMÍR KOŠNÁR, BRATISLAVA

V dôsledku úpravy zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinné od 1. mája 2011 sa (na rozdiel od doterajšieho stavu) dosahovanie príjmu z prenájmu už nepovažuje za zárobkovú činnosť, čo znamená, že z príjmu z prenájmu sa nevypočítava a neplatí poistné na verejné zdravotné poistenie.

Fyzickej osobe, ktorá dosahovala alebo dosahuje príjem z prenájmu nehnuteľnosti, preto k dňu 30. apríla 2011 zanikla povinnosť platiť z tohto príjmu preddavky na poistné na verejné zdravotné poistenie. Z tohto dôvodu bolo potrebné, aby sa fyzické osoby - prenajímatelia v lehote do 31. mája 2011 odhlásili zo zdravotnej poisťovne ako samostatne zárobkovo činné osoby (zo všetkých zdravotných poisťovní sa možno odhlásiť rovnakým spôsobom, a to vyplnením tlačiva Oznámenie poistenca/platiteľa poistného a jeho dorúčením na adresu zdravotnej poisťovne).

Osobám, ktoré do 1. mája 2011 uhradili preddavky na poistné z príjmu z prenájmu zdravotná poisťovňa zaplatené preddavky vráti v nasledujúcom roku. O vrátenie preddavkov nie je potrebné poisťovňu osobitne žiadať, zákon totiž ukladá zdravotnej poisťovni povinnosť vykonať fyzickým osobám, ktoré platili z príjmu z prenájmu preddavky podľa doterajšieho predpisu, ročné zúčtovanie poistného za rok 2011.

Poisťovňa platiteľovi zúčtuje zdravotné poistenie do 30. septembra nasledujúce-

Od 1. mája 2011 sa dosahovanie príjmu z prenájmu už nepovažuje za zárobkovú činnosť.

FOTO SHUTTERSTOCK

ho roka. Ak bude výsledkom ročného zúčtovania preplatok, poisťovňa zašle platiteľovi oznámenie o výsledku ročného zúčtovania poistného.

Platiteľ má právo na podanie nesúhlasného stanoviska k výsledku zúčtovania do 15 dní odo dňa jeho doručenia, ak by výška preplatku vyčíslená poisťovňou nezodpovedala skutočnosti. Zdravotná poisťovňa nesúhlasné stanovisko posúdi a v prípade potreby vyhotoví nové (opravené) oznámenie o výsledku ročného zúčtovania poistného. Do 45 dní od uplynutia lehoty na podanie nesúhlasného stanoviska, resp. od doručenia opraveného oznámenia o výsledku zúčtovania vráti poisťovňa preplatok na bankový účet platiteľa poistného. Ak platiteľ poistného nemá zriadený bankový účet alebo ho zdravotnej poisťovni neoznámil, zdravotná poisťovňa uhradí preplatok poštovou poukážkou. V prípade, že výška preplatku nedo-

siahne sumu najmenej 5 eur, zdravotnej poisťovni nevznikne povinnosť vrátiť platiteľovi preplatok.

Kedy požiadať o predčasný starobný dôchodok?

? Druhého novembra tohto roku dosiahnem vek na odchod do predčasného dôchodku. Vzhľadom na môj zdravotný stav by som chcel odísť do predčasného dôchodku od 1. decembra. Bude sa zárobok za rok 2011 počítať do dôchodku, ak neodpracujem celý rok, alebo mám pracovať do 31. 12.? Čo je výhodnejšie, podať výpoveď zo zamestnania k 30. 11., alebo k 1. 12.?

URBANFRANTIŠEK

Na určenie sumy vášho predčasného starobného dôchodku je potrebné vychádzať zo zákona o sociálnom poistení. V zmysle § 68 ods. 1 zákona o sociálnom poistení pre určenie sumy predčasného starobného dôchodku sú rozhodujúce tri faktory: sú-

časť kalendárneho roka, osobný mzdový bod sa určí ako súčin pomernej časti osobného mzdového bodu a počtu dní tohto obdobia. Pomernej časť osobného mzdového bodu je podiel osobného mzdového bodu vo výške 0,3 a počtu dní kalendárneho roka, v ktorom bolo získané obdobie dôchodkového poistenia a zaokrúhľuje sa na štyri desatinné miesta nahor.

Z uvedeného vyplýva, že v prípade, ak by ste odišli do predčasného starobného dôchodku k 1. 12. 2011, na určenie sumy predčasného starobného dôchodku vám pomerne započítajú aj mesiace, ktoré ste odpracovali v roku 2011 bez ohľadu na to, či ste pracovali celý kalendárny rok, alebo len časť z neho.

Pre odpoveď na vašu druhú otázku vychádzam z vami uvádzaného zamýšľaného odchodu do predčasného starobného dôchodku t. j. k 1. 12. 2011. V zmysle § 62 ods. 1 Zákonníka práce je výpovedná doba najmenej dva mesiace. V pracovnej zmluve však môže byť dohodnutá aj dlhšia výpovedná doba. Výpovedná doba v zmysle § 62 ods. 2 Zákonníka práce začína plynúť od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede a skončí sa uplynutím posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

V prípade výpovednej doby dva mesiace by ste výpoveď mali doručiť zamestnávateľovi najneskôr do 30. 9. 2011, aby vám výpovedná doba začala plynúť 1. 10. 2011 a uplynula 30. 11. 2011.

Ďalšou možnosťou, ako ukončiť pracovný pomer, je písomná dohoda zamestnanca so zamestnávateľom. V tomto prípade je možné dohodnúť sa na skončení pracovného pomeru k určitému dňu.

Odpovede vypracoval tím právnikov advokátskej kancelárie HAGYARI, KUBOVIČ & PARTNERS, s. r. o., v zložení Mgr. Peter Kubovič, Mgr. Jana Róžová a Mgr. Jaroslava Rudyová.

Máte problém?

Ak si neviete rady so svojím problémom, napíšte na adresu pravda@pravda.sk

čin priemerného osobného mzdového bodu a aktuálnej dôchodkovej hodnoty znížený o 0,5 % za každých začatých 30 dní odo dňa vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku.

Nakoľko aktuálna dôchodková hodnota je fixne určená pre všetkých rovnako, pre odpoveď na vašu prvú otázku je rozhodujúci práve priemerný osobný mzdový bod a zníženie vo výške 0,5 %, ktoré je počítané za každých začatých 30 dní, o ktoré ste odišli do dôchodku predčasne. Priemerný osobný mzdový bod je určený ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jednotlivých kalendárnych rokoch rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období. Za obdobie dôchodkového poistenia, ktoré trvalo celý kalendárny rok, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3.

Ak toto obdobie trvalo len